

NTO 47.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. BIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBOL.

Költ Bétsben Decembernek 10-dik napján 1793.
esztendőben.

Frantzia Ország.

Közönségesen beszélik a' Német Birodalombeli futó levelek, hogy a' Frantzia nemzetnek fejetlen fejei a' keresztény vallásnak általok hitetlenül le rontatott maradványain akarják birodalmokat fundálni, és mind a névvel nevezendő vallást ki irtani magok között, holott a' leg kisebb társaságokának sem lehet vallás nélkül fenn állani. A' vallásnak első magvát a' természetnek alkotója nyomta bé az emberi nemzetnek szívébe, és ki vévén e' világ ötödik részének *Australiának*, vagy a' mint némelly historicusok nevezik, *Polynésiának* néhány leg

Izélsőbb szigeteit, 'éggyetlen egygy szugolyátska sem találhatik e' kerek földön, holott az Isten léte-
 telének valamelly érzése, és nyoma ne találhatna az emberek közt. Éggyik nemzet a' napot, má-
 sik a' holdat, harmadik e' vagy ama tsillagot, negyedik magát a' jól tévő természetet tartya an-
 nak a' fő valóságnak lenni, mellytől lételet, és lehelletet vette, mellynek életének megmaradását, egésségének fenn tartását, 's tápláltatását közö-
 ni. ugyan ezen okból, hol egy, hol más féte-
 képen tizteli isméretlen istenét. Az igaz vallás-
 nál, mellynek rövid summája az Istennek ismé-
 rete, tiztelete, és a' virtusoknak gyakorlása, nin-
 tsen nagyobb bódogsága az emberi nemzetnek,
 e' nélkül semmi tsendesség, semmi bátorság, sem-
 mi felebaráti szzeretet nem vólna az emberek kö-
 zött, nem *paraditsom*, nem gyönyörűségnek he-
 lye, hanem fene állatoknak barlangja vólna e'
 világ. Hogyha e' világi kedvetlenségekkel, és vi-
 szontagságokkal küszködő embernek reménysége
 nem vólna más jobb élethez, bódogtalan sorsá-
 nak, bódogabb állapotra leendő által változt-
 tásához, itten szenvedett nyomorúságainak jöven-
 dőbeli meg jutalmaztatásához: éggyyszeribe kéts-
 ségbe kellene nékie esni. Ezt a' jól tévő termé-
 szetnek, és Istennek meg betsülhetetlen adomá-
 nyát akarják a' Frantzia nemzetnek mostani ké-
 gyetlen uralkodói le rontani, el törteni, és mind
 magokkal, mind másokkal el hitettetni, hogy a'
 vallás nélkül is bódog lehet az ember e' világon.
 Több 50 esztendejénél, a' miolta bé tsúfzott ez
 a' mételey Frantzia Országba, és minthogy termé-
 szet szzerént hajlandók annak lakosai a' héjjába
 valóságnak gyakorlására, lassan lassan annyira el
 terjedett, hogy okos embernek sem tartatott köz-
 tők, a' ki a' vallástalanságnak tziemerét homlokán
 nem viselte. Mingyárt az első N. Gyűlésben ki
 mutatta foga fejerét ez a' bal vélekedés, és min-
 gyárt akkor meg fosztattak a' vallásnak szolgálai
 fekvő jószágaitól. Minekutánna az új éggyhazi
 rendelések által a' lakosoknak sziveik elegendő-

képen el készítettek volna a' vallásnak meg útá-
lására, minekutánna el hitették volna velek, hogy
az ifjúságnak az új constitúció szerént való ne-
veltetése elegendő volna annak jövődöbeli böl-
dőségára, és hogy több haszna volna az em-
beri társaságban a' jó nevelésnek, mint a' ketesz-
tény vallásnak: a' mit régtől fogva kívántak, 's
a' min régülta erőlköűnek a' Jakobinusi indulat-
tal bíró előjárók, éggyszeribe ki tálaták azt, az
az, el törölték a' közönséges isteni tiszteletet;
és így, valamint a' külső társaságokra, az időnek
járására, az esztendőknék, hónapoknak, hetek-
nek, 's napoknak fel osztatásokra; úgy a' vallás-
ra nézve is különös epochát akarnak e' világon
tsinálni, az az, Isten, ég, pokol, ördög, tör-
vény, király, és vallás nélkül élni. Igaz dolog
ugyan, hogy még ekkorig semmi közönséges vég-
zést nem hozott a' N. Gyűlés a' vallásnak el tö-
töltetéséről, nem is volna tanátsos, a' mint egy
Chabót nevezetű tagja mondotta, mind addig, míg
a' Frantzia nemzet maga nem fogja azt sürget-
ni. Elég az ahoz, hogy tsak nem minden nap
olly dolgok történnék mind *Párisban*, mind más
nevezetes Frantzia városokban, a' melly a' tudat-
lan, és józan gondolkozás nélkül szükölködő köz-
séget lassan lassan készítgetik annak végben vi-
telére, és azon vallásról, mellynek első funda-
mentomát 486 esztendőben *Clodoveus* keresztény
Frantzia király vetette meg, éggészlen le monda-
ni. *Vóltérnak*, ennek az egész világ előtt esmé-
retes vallás gúnyoló embernek éggynéhány esz-
tendőkkel halála után a' *Párisi Pantheonba* lett
által vitetése által adattatott a' leg első jel erre
a' vallásbeli nagy változásra, utánna következett
Russó emlezetére fel emeltetett oszlop, a' melly
közönséges pompával vitetett nem régiben végbe.
A' közönséges oktatásra rendeltetett commissió,
(*Instructio publique*) illetén ki fejezésekkel zár-
ta bé, arról tett hir adását a' N. Gyűlésnek: Meg
ne szűnnyetek, *úgymond*, tovább is azon dolognak
álhatatosan, és serényen való előbb vitelétől,

a' mellybe helyezettetett az embernek lelke a' Frantzia nemzet által.

Égyedül az olyan papoknak vagyon mostanában köztök betsületek, a' kik önként lemondanak papi hivatalyaikról, égyedül ezek tartanak okos embereknek, és igaz republikánusoknak. Örömmel 's tapsolással fogadja a' N. Gyűlés azokat a' megyéket, a' mellyek templomaiknak bé zároltatásokért, és papjaiknak hivatalyokból való le tétetésckért esedeznek. Nemtsak az ezüstöt, aranyat, rezet, vasat, és más szűkségtelen ékességeket ragadozzák ki az Isten tiszteletére rendeltetett hajlékokból, hanem a' mi több, és borzadást okoz a' jó keresztényekben, minden ki gondolhatóképen meg szentségtelenítik azokat. — Midön a' *Szűz Mária* temploma, a' józan okosságnak fel szenteltetett volna, egy olly személynek portréja függesztetett fel a' izabadságnak óltárára, melly első ifjúságától fogva szabadon sáfárgodott anyai örökségével, t. i. egy *Maitlárd* nevű operistának, avagy éneklő asszonynak képe. *Rémisben* ló istállókká, és ló iskolákká tétettek a' templomok — Sok *Párisi* megyék a' kementzébe hányák bibliájikat, breviáriumait, és imádságos könyveiket, nemtsak a' Catholicusok, hanem az úgy nevezett *Hugonoták* közt is — sok szent maradványokat, mellyeknek betsét nem az arany és ezüst mives, hanem a' hit határozta meg, közönséges helyen égettette meg a' Nemz. Gyűlés. A' kik az illetén bódúltakkal égyütt bolondoskodni nem akartak, hanem áhétatosságoknak végbe vitelére templomokba menni, haza igazitattak a' nadrágtalanok által; sőt a' mint néhány közönséges levelekből olvassuk, éjtzánként a' papoknak házaikra mentenek a' Jakobinusok, 's erőszakosan kényszerítették őket a' hivatalyokról való le mondásra. Még isak gondolni sem lehet annál nagyobb botránkoztatást, mellyet múlt hólnapnak 12-dik napján az úgy nevezett *Grasilliers* megye mivelt, t. i. templo-

maiban találtatott minden aranyat, ezüstöt, és betses portékákat szekerekre rakván, úgy vitték Nemzeti Gyűlés eleibe, és oda ajánlották. A' szentség helyett *Pelletiersnek* 's *Maratnak* mellyképeik vitettek egy polgár által a' menyegzet alatt — az affzonyok és gyermekek ugrándozván elől, hátul, 's oldalaslag, épen úgy bántak azokkal, mint a' régi pogányok bálvány isteneikkel. A' N. Gyűlésnek palotájába érkezvén, és nagy tapsolással fogadtatván, mint az örült emberek úgy tántzoltak örömökben; sokan hymnusokat éneklettek a' szabadságnak tiszteletére s. a. t. — Mind ezeket nemcsak tökéletes megelégedéssel nézték a' N. képviselői; hanem égyfzersmind azt is el végezték, hogy ez az scena ki nyomtattatván, minden osztályokba küldetessen meg.

Fülében meuvén a' Német birodalombeli lakosoknak a' Frantzia nemzetnek istentelen tselekedete, közönséges áhétatosságra való napokat és órákat rendeltek. A' *Darmstadt* tartományokban, következő hadi imádság szokott a' nép előtt el mondatni: *Felséges Isten, vigyázz a' szövetséges hatalmasságoknak szárazon és vizen lévő hadi seregeikre, hogy a' vallás, és az emberi nemzet szerentséje, ellenségének fel tételeiket hűjába valókká tehessék. Hozd elő minél előbb azt az időt, mellyben minden emberek meg ismerjék, hogy te igazán ítélsz, és irtódszúl azoktól, a' kik hamisan élnek, és az ártatlan vért ki ontják s. a. t.*

Valamint a' Frantzia papok, úgy más tudók is meg bódúltak elméjekben. A' *Párisi* astronomusok, az az, tsillag vizsgáló böltsék, azt kívánták leg közelebb a' N. Gyűléstől, hogy a' 12 *Zodiacusoknak*, az az, égi jegyeknek neveik változtassanak meg, és republicanizáltassanak. Újjobban egy telescopiumot, az az, mellére mutató üveget találtak fel, a' melly minden eddig fel találtatott mellze látó üvegeket felül múl jószágával. Ennek segítsége által ismét egygy üs-

tökös tsillagot fedeztenek fel, mellyet Republicanusnak neveztek.

Novemb. 15-ik napján tartatott ülésben végeztetett az is el, hogy minden közönséges isteni tisztelettől meg fosztatott templomok, az ifjúságnak nevelésére, és a' szegényeknek, 's betegeknek tápláltatásokra 's gyógyítatásokra alkalmaztassanak. A' *Párisi* Érseki palota gyermek szülőknek házává változtatott által. Ha igaz mind az, a' mit a' közönséges levelek beszéllenek a' Frantziákról; ha igaz, hogy ők minden vallás nélkül akarnak élni, nem egy két, sőt 12 épület sem leszen elegendő az orozva költ gyermekeknek bé fogadásokra. Ennekelőtte is, míg még a' vallásnak magva ki nem tépetett a' nemzetnek szivéből, 6, 7, sőt 8 ezer fattyú gyermekek is születtek *Párisban*, 's mind ezek királyi költségen tápláltatnak és neveltettek, mind addig, míg vagy egy, vagy más féle módon alkalmasak voltak a' kenyér keresésre.

Novemb. 17-dik napján tartatott ülésben, kévély ki fejezésekkel adta elő *Robertschiere* a' Frantzia K. Társaságnak mostani politica állapottyát: — „ A' mi Revolutiónk, *úgymond*, és a' „ Fr. K. társaságnak fel állitása nagy megindulást, és változást okozott e' világon. — A' „ Revolutiónak első bimbója, kiváltképen *Pith* „ miniszternek, és a' meg öletett *Egalité Filepnek* „ plánuma által hozatott elő. E' kettő azon „ volt, hogy a' *Yorhi* hertzeg tétetessen Frantzia „ királlyá, 's vegye feleségül *Egalité Filepnek* „ leányát, önön maga meg elégszik azzal, ha „ ipája lehet a' királynak. Ez a' fel tétel okozta a' Revolutió alatt történt vér öntásokat. — „ Ugy gondolkozott az Angliai ministerium, hogy „ ha ezt végbe viheti, annakutánna könnyű lesz „ ezen néki *Tulont*, *Dünkerkát*, és az Amérikai „ Frantzia tartományokat magáévá tenni, következésképen minden tengeri birodalmat magá-

„nak tulajdonítani. Hanem minden szándék és
 „igyekezet, mellyet *Necker, la Fayette, Dumu-*
 „*rier, Custine, Brissot, Orleans,* magoknak fel
 „tettek, semmivé tétetett. A' hazának árulóí
 „többnire el tüntek e' világról, a' K. Társaság
 „pedig meg maradt. Mennyire erőlködtenek, és
 „erőlködnek még most is az ellenünk hadakozó
 „Fejedelmek Európának békességet szerető Statu-
 „sait ellenünk fel ingerleni! Mind az egész világ,
 „mind kiváltképen a' második rangú hatalmas-
 „ságoknak használni fog a' Fr. Republikának
 „állandósága. Néhány hólnapokkal ennekelötte
 „egygy planum közöltetett a' közönséges jóra
 „ügyelő commissióval, mellyben fel vala jegyez-
 „tetve, miként osztották légyen fel ellenségeink
 „országunkat magok közt. Eleinte kételkedett a'
 „köz jóra ügyelő commissió ezen planumnak va-
 „lóságán. Hanem több bizonyos, és tsalhatat-
 „lan tanúbizonyosságok által tsak ugyan meg győ-
 „zetett arról. — Ebben az osztozó planumban
 „*Roussillon és Navarra* a' Spanyol királynak;
 „*Delphinatus és Corsica* a' Sardiniai királynak;
 „*Alsátzia, Lotháringia, Fr. Flandria, Luxemburg*
 „s. a. t. az Austriai háznak adattattak. De héjja-
 „ba valóvá tétetett ez a' projectum! Frantzia Or-
 „szágnak ellenségei annak minden úttyait el zárni,
 „s éhség által akarnak bennünket meg hódoltat-
 „ni. De elegendő vasat adott nekünk a' jól tévő
 „természet — a' vas nem szerez éhséget, hanem
 „halált ad. Talám ugyan azt gondolják ellen-
 „ségeink, hogy egy 's két száz hajóval meg-
 „győzhetnek bennünket? Epen nem nagy nem-
 „zet; nem meg győzöttetésre, hanem győzede-
 „lemre vagy te rendeltetve! Azt mondják má-
 „sok, hogy te néked semmi igazgatóid nintse-
 „nek, a' te igazgatásod, a' te tulajdon erődben
 „áll, tehát tovább is folytassad ditsősséges tse-
 „lekedeteidet. Hogyha te e' földről ki irtattat-
 „nál, igazán mondhatná e' világ *Brütussal: Vir-*
 „*tus, nints égyebed az üres névnel* s. a. t.

Robertspiernek ezen közönséges beszéde minden jelen lévőkben rendkívül való figyelmetességet, és érzékenységet okozott. A' N. Gyűlés, melly tökéletes meg elégedést mutatott iránta, leg ostan következő végzéseket hozott: —

1. Az egész Frantzia Nemzetnek képében jelenti a' gyűlés, hogy ellenségei ellen irtóztató eszközökkel fog élni, ellenben frigyesei iránt nemes indulatú, 's minden nemzetek iránt igaz lenni.
2. Hogy a' Heivétusokkal és Amerikai köz. társasággal szerzett szövetségeket hiven meg fogja tartani.
3. A' mi azon tractáknak modificatióját, és meg változtatását illeti, mellyeket kéntelen volt a' N. Gyűlés mostani környúlásaihoz képest meg változtatni, azokra nézve frigyeseinek egyenes szívűségekre, és költsönös hasznokra támasztja magát.
- 4. Minden Fr. K. társaságbeli lakosoknak, és ágenseknek keményen parantsollja a' Convent, hogy a' frigyek, és egygy részre sem hajlott tartományoknak határait illendő tekintetben tartsák.
- 5. Kiváltképen meg tiltja nékik az Amerikai és Heivétziai K. Társaságoknak meg sértetéseket.
- 6. Mutasson a' közönséges jóra ügyelő commissió ollyatén eszközöket a' N. Gyűlésnek, a' mellyek által a' Frantzia K. társasággal szövetségben lévő nemzeteknek barátságok és atyafiságok állandóbbá tétetessen. Minden részre nem hajlott hatalmasságok éllyenek részre nem lett hajlásoknak hasznaival.
- 7. Nemtsak szóval, hanem valósággal is bizonyítsasson meg a' Fr. K. társaságnak jó indulattya, szívessége, és barátsága a' Heivétus Cantonokhoz, és az Amerikai K. társasághoz.
- 8. *és utóllýára.* Minden idegen nyelvekre forditasson által *Robertspierének* ez a' jelentése, az arra hozott végzésekkel egygyütt.

Nem sokára újjabb áldozatok fognak a' *guiltine* óltárára vitettetni. Ismét 4 tagjai fogattattak el, 's vettettek tömlőtze a' N. Gyűlésnek u. m. *Bazire*, *Chabot* ex kaputzinus, és *Julien* ex

Református pap, a' ki minap azt mondotta vólt, hogy ő a' Frantzia új constitutiókn kívül más évangeliumot nem ismér. Hogyha tovább is úgy fog a' do og a' Nemz. Gyűlésben folyni, mint eddig folyt, hogyha a' Frantzia új constitutióknak egyik gyökeres tikkelye ellen, egyik tagja a' másik után, elsőben az *Abbátzia* nevű fog házba, onnan a' *Conciergeriebe*, 's onnan a' leg égyenesebb úton a' *guillotinéba* fog sétálgatni: ilyen módon maga magát meg fogja a' Nemz. Gyűlés emésztani, vagy talám *Oligarchiát* állítani a' K. társaságban. (c.) Így osztán *Danton* uram inkább vögbe vihetné a' maga fel tett zéllját, a' ki régóta azon mesterkedik, hogy *Triunvirátus*, az az, 3 személyből álló társaságnak igazgatására bizattasson az Ország. — Múlt hólnapnak 18 dikán egy veres kutsmás affzonyi deputáció jelent meg a' polgári előjáróknak gyűlésében. Sokan a' jelen lévők közzül meg bosszónkodván e' történetnek szemlélésén, teli torokkal így kiáltoztanak: *Le a' veres kutsmával!* Minthogy nem akartak ezek a' *hermafroditák* engedelmesskedni, lármá esett a' palotában. — Az előülő fel tévén a' kutsmáját, tsendességet parantsolt a' lármázóknak. Ellenben *Chaumette* így szóllott: *En pedig helyesnek tartom a' jelen valóknak békételességet, a' kik leg inkább azon bosszónkodnak, hogy az affzonyok férfiakká tsindllyák magókat. Hát ugyan hozzájuk illik é. batullionnyaink vezéreivé lenni? Az affzonyokat házi gondviselésre, fondásra, főzésre, főzésre, 's gyermekek nevelésére rendelte a' természet. Szükség, hogy az alatt, mig mi itten fáradozunk a' közönséges dolgoknak folytatásában, otthon varragassanak, s' harisnydinkat fődozgussák*

(c.) Oligarchia ollyatén igazgatásnak formája, melly szeránt 3, 4, 5 — 10 személynek hatal

feleségeink. A' vitéz aszszonyok halván a' szent letzkét, hol meg pirúltak, hol meg fejezedtek szineikben, és egymás után lassan lassan le szedvén kutsmaikat zsebjeikbe rakták, 's ki lódúltak a' gyűlés palotájából, a' nélkül, hogy ki jelentették volna miben állyon követtségek.

A' közönséges jóra ügyelő commissiónak javaslására, következő végzések hozattak Novemb. 18 dik napján a' N. Gyűlés által: 1. Minden föld alatt, pintzékben, és titkos helyeken el rejtetett arany, ezüst, betses kövek, drága portékák, és emlékeztető pénzek confiscáltassanak a' közönséges társaságnak számára. 2. Azoknak, a' kik azokat fel adják, és ki jelentik, egy húszad része adattasson assignátákban a' ki nyilatkozottatott dolognak. 3. Az arany és ezüst vitetessen a' pénzverő házba, a' medalliak pedig a' Nemzet Bibliotécájába.

Epen most hallyuk, mindazáltal bizonyosan nem mondhattuk, elég az ahoz, hogy a' Párisi N. Gyűlésnek minden névvel nevezendő tagjai meg öletettek volna. Ha úgy vagyon a' dolog, meg menekedtek a' *gillotintól*. A' mindazonáltal bizonyos, és a' Párisból érkezett levelek által is meg erősítetik, hogy egy nagy complot állott öfzve azon végre, a' melly a' közönséges tsendességre ügyelő commissió által ki tanúltatott, és tudtára adatott a' N. Gyűlésnek azon commissió által. A' minthogy nagy meg indulás is tapasztaltatott Novembernek közepén Párisban, minden úttzákon ágyúk szegezettek ki, és sok gyanús személyek

mában vagyon valamelly K. társaság. Illyetén volt a' Romaiaknál a' Triumvirátus, a' Decemviratus s. a. t.

meg is fogattattak. *Bazire, Chabot, Delaunay,* és *Julien* mondattatnak részesei lenni ezen öfzve esküvésnek, és ők is meg fogattattak, a' két elsőbb azzal menti magát, hogy ők is társaikká lettek azon fel tételnek, de nem azért, hogy végbe vitessék, hanem hogy annyival inkább bizonyosabbakká lehessenek annak mivóltáról, és annak idejében ki nyilatkoztassák ott. A' hol illik; a' minthogy tudtára is adták a' közönséges bátorságra ügyelő commissiónak. Miben legyen a' dolog, rövid idő múltván meg halljuk.

Német Birodalom.

Monsiö a' Provintziái Gróf, *Lajos Stanisló Xavér*, néhai XVI *Lajosnak* idős testvér öttse, illyetén levelet irt *Hamból* a' *Westfáliai* kerületnek égyik városából, holott tartózkodik a' *Frantzia* háborúnak kezdetétől fogva, *Broglió* *Marsalhoz*, mellynek párjait minden hazájokból ki költözött *Frantziáknak* meg küldetni parantsolta:

„ Uraim! ezen szempillantásban esett éitésemre
 „ az a' gonosz tselekedet, a' melly a' királyné-
 „ nak, az én sógor aszonyomnak életét két felé
 „ szakasztotta. Azon fájdalom és bosszúság, mely-
 „ lyet magamban érzek, égyedül az által fog
 „ meg enyhíteni, ha az *Urak* is velem hasonló
 „ indulattal fognak birni; mint igaz *Frantziáknak*,
 „ és hiv jobbágyoknak mélységesen kelleik érze-
 „ nünk ezen gonoltságunk otsmányságát. Ifjú és
 „ szereztsélen királyunk szolgálatyához való buz-
 „ góságunknak meg kettőztetése által egy kevés-
 „ sé enyhíteni fogjuk azon való fájdalma, 's ki
 „ fogjuk azon motskot mosni, melly által meg
 „ ündökittyak azon fene állatok a' *Frantzia* ne-
 „ vet. Tudom hogy az *Urak* is velem hasonló
 „ indulattal birnak. Illyetén értelemmel vagyok
 „ én, és testvér ötsém, 's leszünk utolsó pihe-
 „ nésünkig. Ez az a' fel tett tziel, mellynek el
 „ érésére fordittyuk minden tehetségünket, és

„ a' mellyért, semmire sem fogjuk betsülni éle-
 „ tünknek fel áldozását. — Hitessék el az Urak
 „ magokkal, hogy én egész tisztelettel vagyok
 „ s. a. t.

Lajos Stanisló Xavér.

Hadi Történetek és Környüldállások.

Leg^t közelébb azt a' jelentést tette *Koburg* hertzeg a' Felsőleges hadi Cantzelláriának, hogy a' *Beaumont*, *Arci*, és *Thirimont* körül táborozó Frantziák Novemb. 2-dik napján egész *Avesnéig* vízfza vonták magokat. Minthogy az Austriai Hannóviában fekvő *Chimai* tartomány az Austriai erégek által tsináltatott kordonon kívül esik, és így könnyen bé üthetne oda az ellenség: ahozképest szükségesnek ítélte *Koburg* hertzeg elegendő vigyázó seregeket *Beaumontban* hagyni, mellyek elegendők lehessenek a' Frantziák dühösségének meg akadályoztatására, és mind addig lejendő tartoztatásokra, valameddig elegendő segítség menne a' többiekhez. Minekutánna az időhöz és környüldállásokhoz alkalmaztatott cantonirungban helyeztette volna seregeit, önnön maga *Monsban*, Austriai Hannóviának erős városában, *Dornik*hoz 5 órányi járó földre szállott quartélyba.

Brüffelből iratik, hogy ismét nagy mozdulások tapasztaltatnak a' *Koburg* hertzeg seregeinél, hanem merre, hová, 's ki ellen indúllyanak, bizonytalan. A' mint alattomban beszélik az emberek, hasonlás támadott *Rysselben* a' lakosok, és őriző katonák közt, a' kenyérnek szüksége miatt, úgy annyira, hogy az elsőbkek kapukat akarnak a' Cs. K. seregeknek nyitni. Ezt az alkalmatosságot akarja *Koburg* hertzeg maga hafz-nára fordítani, mellyet abból gyanítanak a' lakosok, hogy *Dornik* felé vivő tsinált, de el ron-tatott utak ismét meg építettnek.

Az Austriai Belgiómnak határaitól érkezett levelék szerént a' *Matús* vizétől fogva egész a' tengerig, olly rendelkezket tettek a' *Yorki* és *Koburg* hertzegek, hogy akár mihez kezdjen az ellenség, semmiben sem fog bódlogúlni. A' határon lévő városok meg erősítettek, a' tsinált utak fel bontattak, sőt az ollyan környékeken, a' hol leg inkább lehetne az ellenségnek bé ütésétől félni, viz bocsátatott a' földnek színére.

Magyar Ország.

Arad 21-dik Novemb. 1793. Nintsen neme-
sebb virtus e' világon a' felebaráti szeretetnél. —
A' ki felebarátyját nem szereti, az Idvezítő szavai
szerént, lehetetlen annak az Istent is szeretni, és
a' mint *Sz. Pál* Apostól bizonyította, ha mindent
végben vinne is valaki, ha minden vagyonát a'
szüksöködőknek osztogatná is, sőt ha angyali
nyelven szólana is, tsak ollyan volna mint a' zengő
érett, és a' pengő zymbalom, mellyeknek hangja
egyszeriben el múlik. Nemtsak abból áll pedig
a' felebaráti szeretet, hogy valaki szóval szüntel-
en ezt pengesse nyelvén: Szeretem felebaráto-
mat; nem is abból, hogy külső tekintetével, mo-
solygásával, nyájaskodásával, beszédével s. a. t.
mutassa másokhoz való jó indulatját; mivel ek-
képen a' két színű emberek szoktak mivelni; ha-
nem abból áll az igaz valóságos, és örök jutal-
mat érdemlő felebaráti szeretet, hogy az ember
tehetségének mértéke szerént segélye a' szüksök-
ködőket, bódogítsa a' köz jót tárgyazó igyeke-
zetet, egy szóval úgy élyen, mint illik e' vi-
lágnak igaz, és valóságos polgárjához. Ezen fe-
lebaráti szeretetének különös bizonyosságát mutat-
ta az által *Tek. Kátfonyi András* Consiliarius úr,
hogy ennekelőtte néhány elztendőekkel három neme-
s, a' hazának szolgálattában élt, és meg holt
jó hazafiak el maradtott özvegyeiknek tápláltatá-
sokra, bizonyos summa pénzt tett le. Ennekelőt-

te 5 ezstendőkkel; Tek. *Temes* Vármegyéből egy özvegy Szolgabiróné ment három gyermekeivel együtt *Aradra* azon fundációval való élésre, a' ki is leg közelebb meg halván, nemcsak tisztességesen el temettetett, fellyebb nevezett Tek. *Con-siliarius* úr által; hanem ennekfelette, meg maradt árváiról is ollyatén rendelések tétettek, hogy leg kisebb hiba se legyen neveltetésekben. Eggyiket ezen árvák közül, a' ki még tsak 5 ezstendős, Tek. *Kátfonyi Károly* úr fogta fel, 's úgy bánik vele, mint édes atya szokott bánni ágyékától származott gyermekeivel.

Tudok én egy árvát, kire szükségesképen, nem egy két jól tévőknek, hanem minden tehetős igaz hazafinak gondot kellene viselni. Ez a' gyámoltalan árva a' *Pesti* jádzó Magyar társaság, melly ennekelőtte nem régiben olly végből tsatolta volt magát öszve, hogy nemzeti nyelvünknek pallérozása mellett, a' még pallérozás nélkül szükkölködő darabos erköltsöket is tsinosgassa, erköltsi játékaiknak dízes elő adásával. Én ugyan soha egygy játékaikon sem voltam; de a' mint másoktól értettem, olly szép előmenetelt tett ezen társaság maga foglalatosságában, hogyha tovább is folytathatta volna, 's folytathatná ennekutánna is hivatallyát, a' leg hiresebb Európai játékosokkal vetélkedett volna mesterségében. Most pedig kevesen találtatván ollyanok hazánkfiai közül, a' kik ezen társaságot gyámolítanak, kénytelen lelziz nemzetünknek gyalázattyára széllyel öfzolni.

Miskóltz 29-dik Novemb. Tek. *Borsod* Vármegyének építő széke 26-ik Novemberben szereztsésen véghez ment *Miskóltzon*. Az első all *Is-pányságon* a' voksok meg szakadván, végtére az előbbeni tisztek confirmáltattak, és így vége lett az egész építő székeknek. Tsupán tsak a' *Szendrei* járásban változott az all Szolgabiróság, és *Pau-likarits* úr helyett, a' ki önként le mondott hi-

vatallyáról, *Czikóházi Czikó Mihály* úr nyerte azt el, rendes eskütté *Osvárt Mihály* tétetett. — Honorarius Notáriusokká lettek *Almási József*, és *Fay János* ifjú urak. Mind ezen, mind más Magyar Országai Tek. Vármegyékben lévő tiszttviselő uraknak laistroma fel lézen a' *Magyar Almanakban*, mely erőssen kézfül, jegyeztetve.

Rév. Komáromból, Novembernek 29-dikén.

Hajdan az *arany idő*, mig vala virágában;
Minden *gazda biró* vólt, 's *király* maga házában.
De hogy el izaporodni kezdettek az emberek,
'S lettek sok féle ofzló számtalan sok ezerek;
Külön külön részekre magokat el ofztották,
'S azokat *Tartománynak*, vagy *Országának* mon-
dották. —

Már hogy az illy el ofztott népes sok *Társaságban*,
A' lakosok legyenek kivánt nagy *bátorságban*.
Szükséges vólt hogy aztat, vagy a' *Nép* igaz-
gassa;

Vagy a' *Fő-Rend* kórmányát, a' kezében for-
gassa.

Vagy pedig köz törvényel, *magános személy* lé-
gyen;

Ki a' *Nép* közt, *Biró*, jó itéletet tēgyen.

Illy, vólt a' többek között *Frantzia Monárchia*,
De fájdalom! helyette már leve *Anárchia*.
'Szabadság' maszlagá, mert *Nép'* szívét meg bő-
dítettá,

Jakobinusok klúbja, hogy magához hódítottá.
Heggyel, és lábbal mindent öfzve visszaforgatott;
Jó igazgatás formát rúttul meg változtatott.

Tiz 's *hatodik Lajossát*, hogy meg *gillotinozta*;
Baromi kívánságának, a' mikor fel áldozta.

Eredj *Anticirába* óh te esze veltzett *Nép!*
Hozz füstölő *Hellebort*, hogy ismét légy ból-
dog, 's ép!

Hát, nem veszed é észbe: *Liliom virágának*;
 Hogy szebb illatja volt, mint *szabadságod fá-*
jának?

Nem érzed é: hogy a' *fas'* körme között nyegegel
 Mint az fél holt? 's rémülve már is allig pi-
 hegel?

De biz érzed: mert most is ezer, 's egynéhány
százat;

Pannóniába rúga, véle való tsatázat.

Rúg is tudom mind addig, míg a' *Magyar* akarja;
 Tovább is *Márs'* piattzán, hogy forogjon a'
 karja.

Kik közzül a' *Kháronnak*, tiz, 's kilentzet *Lakhsis*;
 Tsak itt nállunk át' ada, bizony jó préda ez is.
 Mert hogy tegnap az *Ister'* partjára ki kötének;
 Lelketlenek közzülök, ki ennyin tétetének.

Oh szerentsétlen *Anyák!* jajgassatok, sirjatok;
 Kik illy nyomorúltakat, e' világra hoztatok!
 Itt ezt kell meg jegyezni: hogy bár volt halál
 dőge;

De a' *gyóntató papra*, még is nyálat bőföge.
 Holott ha eddig *Vallás* nélkü! volt is nyomorúlt;
 Meg kell vala térni, hogy vég pertzentésre szorúlt.
 Hiszem lettek volna itt más hasonló *Papok* is;
 Még pedig mind két részről való *Protestánsok* is.
 Ez is izembe tűnő még: hogy ezek a' *kakasok*;
 Mint a' magok szemetén, nem olyan hatalmasok.

URAM! ki a' *királyok'*, 's *Fejedelmeknek* szívét
 Bírod; fogd meg kezekben a' vért ontásnak ívét!
 Hogy a' *Keresztények* ne vérekkal adozzanak;
 Hanem könyörgésekkel, és szívvel áldozzanak!
 Ref. O. R. M. I.